

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi jätelain ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi jätelain ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta (HE 46/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Ympäristövaliokunta (YmVM 3/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan jätelain (646/2011) 39 §:n 2 momentti, 94 §:n 2 momentti, 95—99 §, 100 §:n 2 ja 3 momentti, 101 §:n 2 momentti, 105 §, 131 §:n 2 momentin 2 ja 5 kohta, 137 §:n 2 momentti, 142 ja 143 §, 143 a §:n 2 momentti sekä 143 b §,

sellaisina kuin niistä ovat 39 §:n 2 momentti, 131 §:n 2 momentin 5 kohta ja 143 § laissa 714/2021, 100 §:n 2 momentti, 101 §:n 2 momentti ja 105 § laissa 410/2014, 137 §:n 2 momentti laissa 1421/2019 sekä 143 a §:n 2 momentti ja 143 b § laissa 438/2019, sekä

lisätään 22 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 757/2018, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, lakiin uusi 95 a ja 121 b §, 122 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 714/2021, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi sekä lakiin uusi 142 a ja 142 b § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 68/2022 vp

22 §

Valtion viranomaiset

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa Suomen ulkopuolelle sijoitautuneiden jätteen kuljettajien ja välittäjien hyväksymisestä ja merkitsemisestä jätehuoltorekisteriin sekä näiden valvonnasta.

39 §

Tiedot jätteen noutamisesta kiinteistöiltä

Jätteen kuljettajan on vähintään neljännesvuosittain annettava sähköisesti muokattavassa muodossa ajantasaiset tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on 35 §:n tai 41 §:n 3 momentin mukaisesti noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain. Kuljettajan on lisäksi vuosittain annettava sähköisesti muokattavassa muodossa jätelajeittain tiivistelmä kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrästä ja toimituspaikoista. Velvollisuus ei kuitenkaan koske saostus- ja umpisäiliölaitteen kuljetusta koskevien tietojen toimittamista kunnan jätehuoltoviranomaiselle, jos jätteen kuljettaja on toimittanut tässä pykälässä tarkoitetut tiedot 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun rekisterin välityksellä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitettavista tiedoista.

94 §

Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin

Hakemus tehdään sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella suurinta osaa toiminnasta harjoitetaan. Jos toimivaltainen viranomainen ei mainitulla perusteella ole osoitettavissa, hakemus tehdään toiminnanharjoittajan kotipaikan mukaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneen toiminnanharjoittajan on tehtävä hakemus Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Hakemus on tehtävä viranomaisen sähköisessä asiointipalvelussa. Hakemuksen voi toimittaa myös sähköpostitse tai paperisena, jos hakemuksen laatiminen sähköisessä asiointipalvelussa ei ole mahdollista. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneen toiminnanharjoittajan on toimitettava hakemus suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Vieraskielisistä todistuksista on annettava auktorisoidun kääntäjän tekemä tai muu luotettava käännös suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

Eduskunnan vastaus EV 68/2022 vp

95 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen edellytykset

Toiminta hyväksytään jätehuoltorekisteriin, jos:

1) toimintaa harjoitetaan ammattitaitoisesti ja toiminnassa käytettävä laitteisto ja kalusto ovat teknisesti asianmukaisia;

2) toiminnanharjoittaja ei ole kuluvan vuoden tai sitä edeltävän kolmen kalenterivuoden aikana elinkeinotoiminnassaan osoittanut ilmeistä piittaamattomuutta tämän lain säännöksistä ja toimintaa harjoitetaan aiheuttamatta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;

3) jätteen välittäjällä on kotipaikka Suomessa tai toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa;

4) jätteen kuljettajalla on liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 3 §:ssä tarkoitettu tavaraliikennelupa tai kevyt tavaraliikennelupa mainitussa laissa säädettyjen edellytysten mukaisesti taikka jätteen kuljettajalla, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella, on mainitun lain 20 §:ssä tarkoitettu International Transport Forumin kuljetuslupa taikka Suomen ja toisen valtion kahdenväliseen sopimukseen perustuva kuljetuslupa;

5) toiminnanharjoittajan, jonka toimintaan ei vaadita 4 kohdassa tarkoitettua liikennelupaa tai jonka kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella, on lisäksi oltava luotettava.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua toiminnanharjoittajaa ei pidetä luotettavana, jos:

1) se on kuluvan vuoden tai sitä edeltävän kolmen kalenterivuoden aikana toistuvasti tai huomattavassa määrin laiminlyönyt veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- tai maksuvelvollisuuksien hoitamisen; tai

2) sillä on maksukykynsä nähden vähäistä suurempia velkoja perittävänä ulosotossa tai velkoja, jotka on palautettu ulosotosta varattomuusestetodistuksin; tai

3) se on asetettu konkurssiin.

Sellaisen 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettun toiminnanharjoittajan, joka on sijoittautunut Suomen ulkopuolelle, on toimitettava 2 momentissa tarkoitettut tiedot hakijan sijoittautumismaan lainsäädännön mukaisella rekisteriotteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yleisesti hyväksytyllä tavalla.

95 a §

Vastavuoroinen tunnustaminen

Toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröity jätteen kuljettaja voi toimittaa 94 §:ssä tarkoitettun hakemuksen sijaan todistuksen rekisteröinnistä Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle jätehuoltorekisteriin merkitsemiseksi (*vastavuoroinen tunnustaminen*). Todistuksessa on oltava tiedot kuljettajasta, rekisteröintiviranomaisesta ja rekisteröinnin voimassaolosta sekä muut olennaiset tiedot rekisteröinnin sisällöstä. Todistuksen lisäksi on toimitettava muut jätehuoltorekisteriin merkitsemiseen tarvittavat tiedot toiminnanharjoittajasta, Suomessa harjoitettavasta toiminnasta sekä toiminta-alueesta Suomessa. Tiedot on toimitettava suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Todistuksesta on annettava auktorisoidun kääntäjän tekemä tai muu luotettava käännös suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

Eduskunnan vastaus EV 68/2022 vp

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta todistuksesta ja viranomaiselle toimitettavista muista tiedoista sekä niiden käsittelystä viranomaisessa.

96 §

Päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilman aiheutonta viivytystä tehtävä päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta tai tehtävä vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä jätehuoltorekisteriin. Päätös tai tieto merkinnästä on toimitettava hakijalle. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneelle toiminnanharjoittajalle päätös tai tieto merkinnästä tehdään suomeksi tai ruotsiksi. Päätöksestä tai merkinnästä on toimitettava tarvittaessa englanninkielinen käännös toiminnanharjoittajalle. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt tai merkinnyt toiminnan jätehuoltorekisteriin. Hyväksymistä koskeva päätös ja vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä ovat voimassa toistaiseksi tai määräajan. Vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä tehdään määräajaksi, jos rekisteröinti toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa on tehty määräajaksi.

Päätöksessä voidaan antaa määräyksiä 95 §:ssä säädettyjen hyväksymisen edellytysten täyttämiseksi, jätteitä koskevasta kirjanpidosta, velvollisuudesta toimittaa valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja viranomaiselle ja muista toiminnan valvomiseksi tarpeellisista toimista. Määräyksillä voidaan tarvittaessa rajoittaa toiminta koskemaan lajiltaan tai laadultaan tiettyntyyppistä jätettä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä päätöksen sisällöstä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä hakemuksen, päätöksen ja vastavuoroista tunnustamista koskevan merkinnän olennaiset tiedot jätehuoltorekisteriin. Jos toimintaa harjoitetaan kahden tai useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, tieto päätöksen antamisesta tai tehdystä merkinnästä on toimitettava näille muille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille.

97 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen

Jos jätehuoltorekisteriin hyväksytty tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella rekisteriin merkitty toiminta muuttuu olennaisesti tai lopetetaan, siitä on viivytyksettä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus tai toimitettava 95 a §:ssä tarkoitettu todistus ja muut mainitussa pykälässä tarkoitettut tiedot. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä muuttuneet tiedot jätehuoltorekisteriin ja tarvittaessa muutettava hyväksymispäätöstä vastaavasti. Jos toiminta lopetetaan, toiminnanharjoittajan tiedot on poistettava jätehuoltorekisteristä.

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella tehtyä merkintää voidaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta muuttaa, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai hyväksymisen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

Eduskunnan vastaus EV 68/2022 vp

98 §

Ote jätehuoltorekisteristä

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaan päätökseen on liitettävä ote jätehuoltorekisteriin merkityistä tiedoista. Ote jätehuoltorekisteriin merkityistä tiedoista on annettava myös vastaavuoista tunnustamista koskevasta merkitsemisestä. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneelle toiminnanharjoittajalle on toimitettava otteesta tarvittaessa englanninkielinen käännös. Otteeseen on merkittävä tieto siitä, mihin mennessä ote on tarkistettava. Kuljettajan, jonka toiminta on hyväksytty tai merkitty rekisteriin, on pidettävä ote mukana kuljetuksen aikana ja pyydettyä esitettävä se valvontaviranomaisille ja poliisille. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä otteeseen sisällytettävistä tiedoista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on toimitettava ote tarkistamista varten jätehuoltorekisteriin hyväksytyyn tai merkityyn toiminnan harjoittajalle sen kalenterivuoden aikana, jolloin on kulunut kolme vuotta toiminnan hyväksymisestä tai merkitsemisestä jätehuoltorekisteriin tai, jos toimintaa on muutettu, viimeisen muutoksen hyväksymisestä rekisteriin. Toiminnanharjoittajan on tarkistamispyynnössä asetetussa kohtuullisessa määräajassa vastattava pyyntöön ja ilmoitettava muuttuneet tiedot.

99 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttaminen ja raukeaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen, jos:

1) 95 §:n mukaisia hyväksymisen edellytyksiä ei enää saada täytetyiksi muuttamalla päätöstä 97 §:n mukaisesti;

2) toiminnanharjoittaja ei enää ole 95 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla luotettava ja peruste, jonka takia toimijaa ei pidetä luotettavana, on luonteeltaan olennainen ja vakava eikä toiminnanharjoittaja ole viranomaisen määräyksestä huolimatta korjannut epäkohtaa;

3) toiminnanharjoittaja on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet hyväksymisen tai merkitsemisen edellytyksiin; tai

4) toiminnanharjoittaja on elinkeinotoiminnassaan toistuvasti osoittanut ilmeistä piittaamattomuutta tämän lain säännöksistä tai on toistuvasti rikkonut päätöksen määräyksiä viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta ja toiminnasta aiheutuu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on päätettävä, että jätehuoltorekisteriin hyväksyminen tai merkitseminen raukeaa, jos toiminnanharjoittaja ei vastaa 98 §:n 2 momentissa tarkoitettuun otteen tarkistamispyyntöön. Toiminnanharjoittajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttamista tai raukeamista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on poistettava jätehuoltorekisteristä tiedot toiminnanharjoittajasta, jonka hyväksyminen tai merkitseminen peruutetaan tai raukeaa.

Eduskunnan vastaus EV 68/2022 vp

100 §

Ilmoitus keräystoiminnasta jätehuoltorekisteriin

Ilmoituksessa on oltava toiminnan jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajasta ja toiminnasta, kuten kerättävistä jätteistä, jäteastioista ja vastaanottopaikkojen sijainnista, sekä toimista terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jos ilmoitetut tiedot muuttuvat olennaisesti tai jos toiminta lopetetaan. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on merkittävä ilmoituksen tiedot jätehuoltorekisteriin 142 §:n mukaisesti ja ilmoitettava merkitsemisestä ilmoituksen tekijälle. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on poistettava merkintä, jos toiminta lopetetaan, ja ilmoitettava merkin­nän poistamisesta ilmoituksen tekijälle.

101 §

Hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

Hakemuksessa on yksilöitävä hakija ja selostettava tämän harjoittama toiminta. Hakemuksessa on oltava sen käsittelemiseksi ja toiminnan asianmukaisuuden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotosta ja siitä tiedottamisesta, uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta. Kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan on lisäksi esitettävä selvitys 61 §:ssä säädetystä vakuudesta. Tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän hakemuksessa on esitettävä tarvittavat tiedot sopimuksista, säännöistä ja muista asiakirjoista sen arvioimiseksi, täyttääkö toiminta tässä laissa säädetty vaatimukset. Edellä 66 b §:ssä tarkoitettun valtuutetun edustajan on hakemuksessaan annettava lisäksi tiedot valtuutuksen antajasta ja tuottajista, jotka muutoin vastaisivat tuottajavastuuelvoitteista valtuutusta koskevien tuotteiden osalta.

105 §

Tuottajan tai jäsenen ilmoittaminen tuottajarekisteriin

Tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on ilmoitettava tuottajarekisteriin tuottajat tai jäsenet, joiden tämän lain mukaisista velvollisuuksista tuottajayhteisö tai palautusjärjestelmän ylläpitäjä huolehtii. Valtuutetun edustajan osalta on lisäksi ilmoitettava valtuutuksen antaja ja tuottaja, joka muutoin vastaisi valtuutusta koskevien tuotteiden tuottajavastuuelvoitteista. Jos tiedot muuttuvat, myös tästä on tehtävä ilmoitus rekisteriin. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä tiedot tuottajarekisteriin ja ilmoitettava merkinnästä ilmoituksen tekijälle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

Eduskunnan vastaus EV 68/2022 vp

121 b §

Siirtoasiakirjan tietojen toimittaminen rekisteriin

Siirtoasiakirjan laatineen jätteen haltijan tai kotitaloudesta jätettä noudettaessa jätteen kuljettajan, on huolehdittava siirtoasiakirjan tietojen toimittamisesta 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin. Tiedot on toimitettava ilman aiheutonta viivytystä teknisen rajapinnan kautta. Paperisen siirtoasiakirjan tiedot on toimitettava rekisteriin kolmen kuukauden kuluessa siirron päättymisestä sähköisessä asiointipalvelussa. Tiedot voi toimittaa myös muulla rekisterinpitäjän kanssa erikseen sovitulla tavalla, jos tietojen toimittaminen sähköisessä asiointipalvelussa ei ole mahdollista. Jätteen haltija tai kotitaloudesta jätettä noudettaessa jätteen kuljettaja vastaa antamiensa tietojen oikeellisuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisteriin toimitettavista tiedoista.

122 §

Tiedonsaantioikeus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja toiminnanharjoittajan veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin tai Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta ja taloudesta, jotka ovat välttämättömiä 95 §:n 2 momentissa tarkoitettujen luotettavuuden selvittämiseksi sekä Liikenne- ja viestintävirastolta tiedot 95 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua liikenneluvasta.

131 §

Laiminlyöntimaksu

Laiminlyöntimaksua on velvollinen maksamaan myös:

2) jätteen kuljettaja tai välittäjä, joka laiminlyö 94 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin tai 95 a §:ssä säädetyn velvollisuuden toimittaa todistuksen jätehuoltorekisteriin merkitsemiseksi;

5) se, joka laiminlyö 121 §:ssä säädetyn siirtoasiakirjan laatimisvelvollisuuden, 121 a §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää siirtoasiakirja mukana jätteen siirron aikana tai vahvistaa jätteen vastaanotto taikka 121 b §:ssä säädetyn velvollisuuden toimittaa siirtoasiakirjan tiedot 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin;

Eduskunnan vastaus EV 68/2022 vp

137 §

Muutoksenhaku

Valitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen muusta kuin 96, 97 tai 99 §:n nojalla tekemästä päätöksestä ja mainituissa pykälissä säädettyjen velvoitteiden rikkomista tai laiminlyöntiä koskevasta 126 ja 133 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosaa kysymyksessä olevasta toiminnasta harjoitetaan. Valitus Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 96, 97 tai 99 §:n nojalla tekemästä päätöksestä, joka koskee Suomen ulkopuolelle sijoittautunutta toiminnanharjoittajaa, tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle. Valitus, joka koskee Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 103, 106, 107, 126, 128 tai 133 §:n nojalla tekemää päätöstä, tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä sijaitsee sen henkilön kotikunta tai sen yhteisön kotipaikka, jota päätös pääosin koskee. Valitus aluehallintoviraston 7 §:n 2 momentin nojalla tekemästä päätöksestä tehdään Vaasan hallinto-oikeudelle.

142 §

Jätehuollon rekisterit ja tuottajarekisteri

Jätehuollon rekisterien ja tuottajarekisterin rekisterinpitäjinä toimivat Suomen ympäristökeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset seuraavasti:

1) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä, jossa on tiedot jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevista ilmoituksista ja ennakkohyväksyntää koskevista hakemuksista sekä niistä tehdyistä päätöksistä ja 117 c §:ssä tarkoitetuista kirjanpitoliedoista;

2) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset pitävät jätehuoltorekisteriä, jossa on tiedot 94 §:ssä säädettyistä hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä, sekä 100 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista ja toimivat rekisterin yhteisrekisterinpitäjinä;

3) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pitää tuottajarekisteriä, jossa on tiedot 101 §:ssä tarkoitetuista hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä sekä 105 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;

4) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä, jossa on tiedot 121 §:ssä tarkoitetuista siirtoasiakirjoista.

Kukin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annettussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 rekisterinpitäjälle säädettyistä velvollisuuksista ja rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisesta jätehuoltorekisteriin tallentamiensa tietojen osalta. Rekisterinpitäjä vastaa rekisterinsä ylläpidosta ja kehittämisestä, lukuun ottamatta jätehuoltorekisteriä, jonka ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Edellä 1 momentin 2—4 kohdassa tarkoitettuja rekistereitä kehitetään yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.

Suomen ympäristökeskus, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huolehtivat osaltaan siitä, että 1 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin

Eduskunnan vastaus EV 68/2022 vp

merkitään toiminnanharjoittajan nimi ja yhteystiedot, yritys- ja yhteisötunnus sekä muut niille rekisteriin hyväksymistä tai merkitsemistä varten ilmoitetut olennaiset tiedot. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen vastaa jätehuoltorekisteriin tallentamiensa tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekistereihin merkittävistä olennaisista tiedoista.

Rekisterien tietoja käytetään tämän lain valvontaan, jätehuollon järjestämiseen, kehittämiseen ja suunnitteluun, jätetietojen seurantaan ja raportointiin sekä tutkimukseen ja tilastointiin. Rekisterit ovat osa ympäristönsuojelulain 222 §:ssä tarkoitettua ympäristönsuojelun tietojärjestelmää.

142 a §

Jätehuoltorekisteriä koskeva tietopalvelu

Suomen ympäristökeskuksen on ylläpidettävä tietoverkossa tietopalvelua, jonka tarkoituksena on välittää tietoja 142 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun jätehuoltorekisteriin hyväksytyistä tai merkityistä jätteen kuljettajista ja välittäjistä sekä näiden toiminnasta.

Tietopalveluun tulee sisältyä seuraavat ajantasaiset tiedot:

- 1) jätteen kuljettajan tai välittäjän nimi sekä yritys- ja yhteisötunnus tai sitä vastaava tunnus;
- 2) harjoitettava toiminta;
- 3) kotipaikka tai jos kotipaikka ei ole Suomessa, sijaintivaltio, sekä pääasiallinen toiminta-alue ja muut toiminta-alueet;
- 4) jätenimikkeet tunnusnumeroineen, joita hyväksyntä tai merkintä koskee.

Tietopalvelusta on voitava hakea tietoja ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena 2 momentissa tarkoitettuja tietoja kuitenkin siten, että 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuilla tiedoilla voi hakea tietoja vain yhdessä jätenimikkeen kanssa. Tietopalvelussa saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetyn estämättä julkaista luonnollisista henkilöistä nimen ja yritys- ja yhteisötunnusta tai sitä vastaavaa tunnusta koskevat tiedot sekä tiedon kotipaikasta tai sijaintivaltiosta.

142 b §

Tuottajarekisteriä koskeva tietopalvelu

Suomen ympäristökeskuksen on ylläpidettävä tietoverkossa tietopalvelua, jonka tarkoituksena on välittää tietoja 142 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksytyistä tuottajista, tuottajayhteisöistä, valtuutetuista edustajista ja tuottajayhteisöjen jäsenistä sekä tiedot tuottajavastuun hoitamisesta.

Tietopalveluun tulee sisältyä seuraavat ajantasaiset tiedot:

- 1) tuottajan ja tuottajayhteisön nimi sekä yritys- ja yhteisötunnus tai sitä vastaava tunnus;
- 2) 1 kohdassa tarkoitettut tiedot Suomeen sijoittautuneesta valtuutetusta edustajasta, jonka verkkokaupan alustan ylläpitäjä, toiseen valtioon sijoittautunut etäkaupalla tuotteita Suomeen myyvä tai muu tuottajaa vastaava toimija on nimennyt 66 a §:n 2 tai 3 momentin mukaisesti;
- 3) 1 kohdassa tarkoitettut tiedot tuottajasta, jonka sijasta 2 kohdassa tarkoitettu valtuutettu edustaja hoitaa tuottajavastuuvaihto- ja valtuutuksen antajasta;
- 4) tuottajan tuottajavastuualat tuoteryhmittäin ja, mikäli mahdollista, materiaalityypittäin, tuoteluokittain tai tuotetyypeittäin eriteltyinä sekä tuottajayhteisöt, joihin tuottaja on liittynyt;

Eduskunnan vastaus EV 68/2022 vp

5) tuottajayhteisöt tuoteryhmittäin ja mahdollisuuksien mukaan materiaaliryhmittäin, tuoteluokittain tai tuotetyypeittäin eriteltyinä;

6) tiedot tuottajayhteisöön kuuluvista tuottajista.

Tietopalvelusta on voitava hakea tietoja käyttäen hakuperusteena tuottajan, tuottajayhteisön tai valtuutetun edustajan nimeä, yritys- ja yhteisötunnusta tai sitä vastaavaa tunnusta sekä tuottajavastuualaa. Tietopalvelussa saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetyn estämättä julkaista luonnollisista henkilöistä nimen ja yritys- ja yhteisötunnusta tai sitä vastaavaa tunnusta koskevat tiedot.

143 §

Rekisteri jätteen kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä

Kunnan jätehuoltoviranomainen pitää rekisteriä, johon merkitään 39 §:n 2 momentissa ja 41 a §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot ja toimii rekisterin rekisterinpitäjänä. Rekisteriin merkityt kuljetusta koskevat henkilötiedot säilytetään viisi vuotta rekisteriin merkitsemisen jälkeen. Rekisteriin merkityt henkilötiedot, jotka koskevat kiinteistöllä tapahtuvaa biojätteen käsittelyä, säilytetään viisi vuotta käsittelyn päättymisestä ilmoittamisen jälkeen.

Kunnan jätehuoltoviranomaisen on jätehuollon seurantaa ja raportointia varten pyydettyessä annettava rekisteriin tallennetut muut kuin salassa pidettävät tiedot seurannasta ja raportoinnista vastaavalle 22 §:ssä tarkoitetulle valtion viranomaiselle ja 27 §:ssä tarkoitetulle asiantuntijaviranomaiselle ja -laitokselle sähköisesti muokattavassa muodossa.

Kunnan jätehuoltoviranomaisen on pyydettyessä annettava 43 §:ssä tarkoitetulle kunnan omistamalle yhtiölle, jolle kunta on siirtänyt jätehuollon palvelutehtävän, 1 momentissa tarkoitetusta rekisteristä muut kuin salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämiseksi. Kunnan jätehuoltoviranomaisen on annettava pakkausten tuottajayhteisölle pakkausjätteiden kuljetusta koskevat muut kuin salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä 49 c §:n 2 momentissa tarkoitetun erilliskeräyksen järjestämiseksi, jos mainitussa pykälässä tarkoitettu sovittelu päättyy tuloksettomana. Tiedot on annettava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua sovittelun päättymisestä ja viimeistään kaksi kuukautta ennen tuottajien erilliskeräysvelvollisuuden alkamista. Tiedot on annettava sähköisesti muokattavassa muodossa.

143 a §

Jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalusta

Motiva Oy ylläpitää jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalustaa sekä vastaa yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa alustan sisällöllisestä ja toiminnallisesta kehittämisestä. Motiva Oy toimii rekisterin rekisterinpitäjänä.

Eduskunnan vastaus EV 68/2022 vp

143 b §

Tiedonsaantioikeus jätehuollon rekistereistä, tuottajarekisteristä ja jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustasta

Edellä 24 §:ssä tarkoitettulla valvontaviranomaisella, Suomen ympäristökeskuksella ja ympäristöministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada 142 §:ssä tarkoitetuista rekistereistä tiedot, jotka ovat välttämättömiä tämän lain valvontaa, jätetietojen seuranta, raportointia ja tutkimusta, jätehuollon kehittämistä ja suunnittelua varten taikka muiden tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Tullilla on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada edellä 142 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettusta jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevasta rekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä tämän lain valvontaa varten.

Kunnan jätehuoltoviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua siirtoasiakirjojen tiedot sisältävästä rekisteristä ja 2 kohdassa tarkoitettua jätehuoltorekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä jätehuollon järjestämistä ja sen seuranta varten. Edellä 121 §:ssä tarkoitettun siirtoasiakirjan laatineella, jätteen kuljettajalla ja jätteen vastaanottajalla on lisäksi oikeus saada salassapitosäännösten estämättä 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua siirtoasiakirjojen tiedot sisältävästä rekisteristä tiedot niistä jätteen siirroista, joihin kyseinen toiminnanharjoittaja on osallistunut.

Kunnan jätehuoltoviranomaisella, 24 §:ssä tarkoitetuilla valvontaviranomaisilla ja Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada 143 a §:ssä tarkoitettua jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustasta 33 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettut olennaiset tiedot ja muut kunnan toissijaiseen jätehuoltopalveluun liittyvät tiedot, jotka ovat välttämättömiä niille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 22 §:n 5 momentti, 39 §:n 2 momentti, 94 §:n 2 momentti, 95, 95 a ja 96—99 §, 122 §:n 2 momentti, 131 §:n 2 momentin 2 ja 5 kohta, 137 §:n 2 momentti sekä 142 a ja 142 b § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Jos toiminta on hyväksyttyinä jätehuoltorekisteriin 1 päivänä tammikuuta 2023, toiminnanharjoittajan on tehtävä 94 §:n mukainen hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025. Hakemus on kuitenkin tehtävä viimeistään, kun 98 §:n mukainen ote on tarkistettava. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on hakemuksen käsittelyn yhteydessä vapautettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 95 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla jätteen kuljettajalta tai välittäjältä vaadittu vakuus.

Suomen ulkopuolelle sijoittautuneen jätteen kuljettajan ja jätteen välittäjän, joka on hyväksyttyinä tai muutoin merkittynä jätehuoltorekisteriin 1 päivänä tammikuuta 2023, on tehtävä tämän lain 94 §:n mukainen hakemus tai toimitettava 95 a §:n mukainen todistus toiminnan hyväksymiseksi tai merkitsemiseksi jätehuoltorekisteriin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on hakemuksen käsittelyn yhteydessä vapautettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 95 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla jätteen kuljettajalta tai välittäjältä vaadittu vakuus.

Eduskunnan vastaus EV 68/2022 vp

Laki

Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 308/2016, 858/2016, 1159/2016, 1413/2016, 1419/2016, 324/2017, 454/2017, 1112/2017, 404/2018, 414/2018, 722/2019, 1399/2019, 624/2020, 1264/2020, 488/2021, 690/2021, 763/2021 ja 1134/2021, uusi 14 a kohta seuraavasti:

6 §

Velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus

Velvoitteidenhoitoselvitys laaditaan tukemaan:

14 a) jätelain (646/2011) 95 §:n 2 momentissa tarkoitettua toiminnanharjoittajan luotettavuuden selvittämistä;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 7.6.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri